

Keskkonnaministeerium

Narva mnt 7a

15172 Tallinn

Austatud Keskkonnaminister Keit Pentus

Pöördume Teie poole suure murega seoses loode-Eesti avamere tuuleparkide arenduskavadega ja KMH aruande avalikustamisega.

Hiiumaa, Kõpu ja Ristna on nii kohalikele kui külastajatele hindamatu ürgloodusliku väärtusega ning oma unikaalsuses kujunenud paljudele Eesti loomeinimestele ka ammendumatuks inspiratsiooniallikaks.

Soovime Teie tähelepanu juhtida tõsisele ohule, mis on tekkinud sellele väärtuslikule elukeskkonnale seoses rajatava nn. Neupokojevi tuulepargiga Ristna ja Kalana randade lähedusse, mille pindala oleks ligilähedane kogu Kõpu poolsaarega.

Kogu maailmast ei ole õnnestunud leida sarnast pretsedenti, kus nii suur tuulepark oleks rajatud nii lähedale kaldale ja inimasustusele.

Mujal maailmas on kombeks enne selliste projektide algatamist püstitada kuskile analoogsesse kuid inimtühja kohta katsetusteks üksikuid tuulikuid, mille mõjusid jälgitakse pikema perioodi jooksul, et sellise seire tulemuste põhjal teha mõistlikke otsuseid.

Oleme seisukohal, et sellise grandioosse tuulepargi rajamisel sedavõrd ranniku, asustuse ja puhkepiirkonna lähedusse on kõik tekkivad mõjud kas uurimata või uuritud pealiskaudselt, kohalikku kogukonda on hoitud teadmatuses ning ettevalmistus- ning otsustusprotsessidesse kaasatud puudulikult.

Kindlasti on alust muretsemiseks mitmetel teistelgi huvigruppidel kuid kohalikele kogukonnale on kõige olulisemad need mõjud, mis hakkavad kohalikke ja puhkajaid ning nende elukvaliteeti mõjutama iga päev ja kell, katkematult ja igaveseks, seeläbi aga avaldavad negatiivset ja pöördumatut mõju ka külastatavusele, kohalikele ettevõtlusele ja turismindusele, sealtnaudu aga üldisele kohalikele toimetulekule ja kogu piirkonna ning ka riigi majandusele.

Visuaalne reostus

Juhime tähelepanu, et KMH aruandes modelleeritud pildimaterjal võimalike visualiseeringutega on koostatud vananenud arenguplaanidest lähtuvalt, s.t. 3x väiksemate ja 3x väiksema arvu tuulikutega ning mis veelgi olulisem - oluliselt suurema distantssi korral. Seega on esitatud andmed aegunud, moonutatud ning eksitavad.

Samas on isegi vähendatud mahtudega modelleeritud visualiseeringutes tuulikutega täidetud kogu panoraam alates Kaleste rannast kuni Kalana küla ja Ristna ninani.

Kuuldav müra

On kindel, et lähidistantsil ja kavandatavas mahus teostatud tuulepark tekitab kuuldavast müra. Puuduvad aga täpsed andmed konkreetse arenduse tulemusel tekkiva müra leviku ja mõjude kohta erinevatel töörezhiimidel.

Seismiline vibratsioon

Tänapäeval on üldteada, et kõik tuulikud, ka väiksemad ja üksikud, tekitavad lisaks kuuldavale mürale ka inimkõrvale kuuldamatut infraheli ja **madalsageduslikku müra**.

On teada ka sellise vibratsiooni negatiivsed mõjud nii inimeste tervisele kui kõigile elusolenditele ning selle kohta leidub laias valikus uurimusi ja teadusartikleid.

Käesoleval juhtumil on aga uurimata, kui suures ulatuses, ning millises raadiuses negatiivne mõju avalduks, samuti kui kahjulik oleks selline mõju, millistes doosides ning millistele elusorganismidele.

Isegi väikeste, 60 m kõrguste turbiinide töötamisel on mõõdetud infrahelide teket ja ulatust üle 10 km raadiuses.

http://www.bwea.com/ref/lfn_keelee.html

Professor Peter Styles and his team at Keele University have very recently also published a major study on vibrations from the 60m high wind turbines at Dunlaw. Interesting findings in this second report include that *'When the windfarm starts to generate (even) at low wind speeds, considerable infrasound signals can be detected at all stations out to c 10km'* (p. 66). *We have clearly shown that wind turbines generate low frequency sound (infrasound) and acoustic signals which can be detected at considerable distances (many kilometres) from windfarms on infrasound detectors and on low-frequency microphones.'*

Teatavasti esineb madalsageduslikku vibratsiooni meie ümber sageli ning väikestes kogustes ning lühiajaliselt ei põhjusta see tõsiseid tagajärgi.

Siin aga on küsimuse all pidev ja katkematu vibratsioon ning müra, mille eest selle mõjupiirkonnas poleks pääsu kellelgi kui selline vibratsiooniallikas kord juba on käivitunud. Komplitseerituks muudab olukorra asjaolu, et osa mõjudest võivad ilmnedada pikema ajaperioodi jooksul, olles seega varjatud ja ettearvamatud s.h. näiteks võimaliku madalsagedusliku resonantsi mõju.

Seega võivad Ristna tuulepargi kergekäelise heakskiidu tagajärjed osutada pöördumatuteks ja saatuslikeks väga ettearvamatust ulatuses. Negatiivsete mõjude tulemusena pole välistatud et suurem osa Kõpu poolsaare kogukonnast tuleb tuuleenergeetika arendamise teelt peagi ümber asustada või küüditada.

Milline osa elanikkonnast on väärt ohverdamist ja mille nimel?

Pole kahtlusi, et taastuvenergeetikat tuleb arendada kuid kus kulgeb piir et selle nimel seada ohtu lähialade elukeskkond?

Oleme veendunud et kõigil inimestel kellede tervislikku seisundit, elu- ja puhkekeskkonda või toimetulekut võib mistahes tuulepark mõjutada, on õigus nõuda teaduslikult põhjendatud pädevaid uuringuid neid puudutavates küsimustes, nagu ka asjatundlikku seaduslikku regulatsiooni arendajate suhtes.

Teeme järgmised ettepanekud enne mistahes lõplikke otsuste langetamist Ristna (Neupokojevi) tuulepargi suhtes:

- Kuna Ristnasse kavandatav tuulepark on planeeritud rannikule lähemale kui 4 km ja vastavalt rahvusvahelisele klassifikatsioonile loetakse avamere tuuleparkideks neid, mis rajatud kaugemale kui 10 km rannikust, käsitleda kõnealust tuuleparki kaldalähedase e. nn. „near shore“ tuulepargina ning osutada erilist tähelepanu kõigile võimalikele negatiivsetele mõjudele mis kohalikule kogukonnale võivad avalduda.
- Teostada korrektsed ja põhjalikud uuringud, mis tooksid esile kõik kohalikele elanikele avalduvad mõjud, ohud ja terviseriskid.
- Selgitada põhjalikult kõik huvigrupid, korraldada suhtlus kõigi huvigruppidega, s.h. kohaliku kogukonnaga, teostada korrektsed küsitlused kohalikus kogukonnas ning arvestada otsustustes kohaliku kogukonna arvamustega.
- Modelleerida korrektsed visualiseeringud vastavalt reaalsele ja lõplikele tehnilistele andmetele, tutvustada tulemusi kõigile asjassepuutuvatele huvigruppidele ning arvestada otsustustes huvigruppide seisukohtadega.
- Uurida kõiki kuuldava müra aspekte ja mõju ulatust vastavalt tuulepargi lõplikele tehnilistele parameetritele kõigil võimalikel tuuletingimustel ning töörezhiimidel.
- Põhjalikult uurida madalsagedusliku ja infrasonilise müra ning seismilise vibratsiooni ning võimaliku seismilise resonantsi tekkimise, leviku ja mõju aspekte, ulatust ja iseloomu.
- Uurida kõigi võimalike mõjude riskiastet selle mõjuväljas sõltuvalt selle allika kaugusest ning kõiki vastavaid ja võimalikke mõjusid ning terviseriske kõigile elusolenditele.
- Tagada teostatavate uuringute lähteülesannete asjakohasus, uuringute erapooletu teostus ja põhjalikkus, tulemuste tutvustamine kõigile asjassepuutuvatele huvigruppidele ning nende seisukohtadega arvestamine.
- Kuni kõigi vastavate uuringute tulemuste selgumiseni peatada arendusprojekt vähemalt Ristna osas ning alternatiivina teostada see seal kus see ei häiri ega ohusta kedagi.
- Kehtestada üleskerkinud küsimustes seadusandlikul tasandil teaduslikult põhjendatud normid ja standardid kõigile tuuleparkide arendajatele.

Lugupidamisega,

Ristna elanikud:

Palle Kõlar, Kelli Kõlar, Paap Kõlar, Mirell Jakobson, Oksana Serdjuk, Aleksandr Serdjuk, Anastassija Serdjuk, Eduard Serdjuk

Kontakt: 50 51015

paap@paap.ee